

Exenta kruidentinctuur biedt perspectief bij diarree-problemen

Bas Rodenburg en Mart Smolders

blijven drinken. Verder bevatten kruiden vaak vluchtige componenten, die tijdens het persen in de voerfabriek verloren kunnen gaan. Tenslotte is de varkenshouder flexibel in de dosering van de kruidentinctuur. Bij problemen kan hij de dosering verhogen. Als er geen problemen zijn kan hij eventueel minderen of stoppen.

Resultaten

- Toevoeging van Exenta kruidentinctuur aan het drinkwater of het amgb Avilamycine aan het voer geeft geen verbetering van de technische resultaten van de gespeende biggen vergeleken met voer zonder amgb.
- De eerste twee weken na opleg is bij de dieren die Exenta kruidentinctuur in het water kregen minder vaak en in minder ernstige mate diarree voorgekomen dan bij dieren die voer zonder amgb kregen.
- In de tweede week na opleg is bij de dieren met amgb in het voer minder vaak diarree voorgekomen dan bij de dieren zonder amgb in het voer.
- Er is tussen de proefgroepen geen verschil in aantal uitgevallen dieren. Er is een tendens dat dieren met Exenta kruidentinctuur meer veterinaire behandelingen, met name tegen streptococci en beenwerkaandoeningen, nodig hadden dan dieren met amgb in het voer, maar niet ten opzichte van dieren zonder amgb in het voer.
- Het saldo (opbrengst minus kosten) van de dieren die Exenta kruidentinctuur kregen is lager dan bij de beide andere proefgroepen.

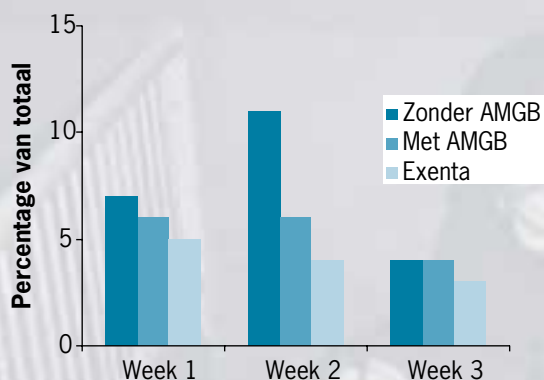
In de praktijk

Door het verstrekken van drinkwater met Exenta kruidentinctuur verbeteren in dit experiment de technische resultaten niet. Hetzelfde geldt echter ook voor de behandeling met amgb. In de meeste gevallen zijn er geen verschillen tussen de drie proefbehandelingen. Biggen die Exenta kruidentinctuur door het drinkwater vertrekt krijgen hebben minder vaak, en ook minder ernstige diarree dan dieren die voer zonder amgb's krijgen, gedurende de eerste twee weken na opleg. Exenta kruidentinctuur zou met name voor bedrijven met veel maag/darm- problemen een goede mogelijkheid kunnen bieden om de maagdarmgezondheid te stimuleren. Mogelijk verbeteren hierdoor de technische en economische resultaten.

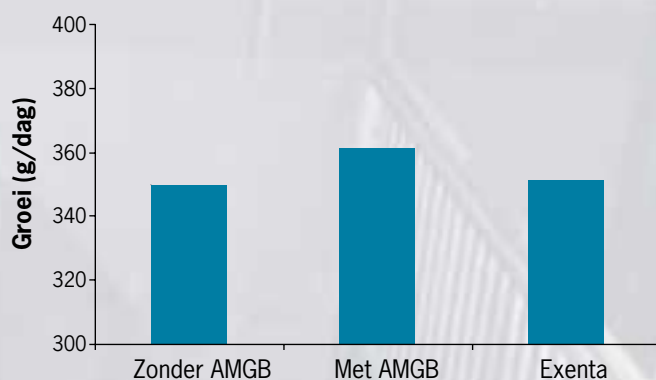

Bij gespeende biggen is onderzocht of Exenta kruidentinctuur een alternatief kan zijn voor amgb's. Biggen die Exenta kruidentinctuur door het drinkwater kregen, hadden minder vaak, en ook minder ernstige diarree dan dieren die voer zonder amgb's kregen, gedurende de eerste twee weken na opleg. Dit vertaalt zich echter niet in betere technische resultaten. Maar dat geldt ook voor dieren die voer met amgb's kregen. Exenta kruidentinctuur zou met name voor bedrijven met veel maag/darm- problemen een goede mogelijkheid kunnen bieden om de maag-darmgezondheid te stimuleren.

Het gebruik van antimicrobiële groeibevorderaars (amgb's) in veevoeders wordt vanaf 2006 waarschijnlijk volledig verboden. Met dit vooruitzicht is het agrarisch bedrijfsleven bezig met het ontwikkelen van concepten die een alternatief kunnen zijn voor amgb's. Als mogelijke alternatieven worden pre- en probiotica, gisten, etherische oliën, zuren en kruidenmengsels onderzocht. Alternatieven hebben meestal een antimicrobiële werking en stimuleren bacteriepopulaties in het maag-darmkanaal met een gunstige werking. In opdracht van Exenta BV is op het Praktijkcentrum Sterksel nagegaan wat het effect is van Exenta kruidentinctuur door het drinkwater op technische resultaten en gezondheid van gespeende biggen, als mogelijk alternatief voor amgb's. Kruiden kunnen een gunstige werking hebben op de voeropname, de spijsvertering en de weerstand. Het voordeel van kruidenverstrekking via het drinkwater is dat zieke dieren vaak stoppen met eten, maar wel

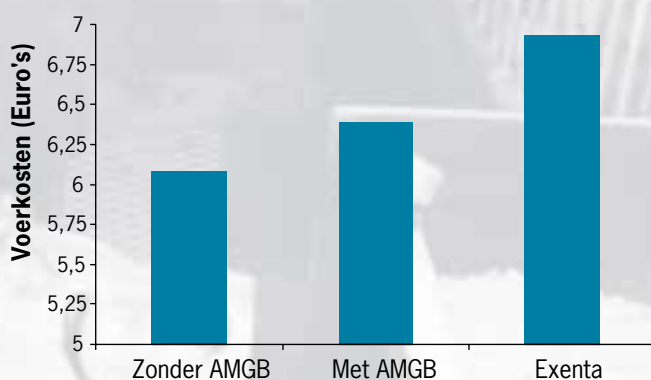
Figuur 1 Percentage dieren met waterdunne diarree in week 1, 2 en 3 na opleg in voor biggen die voer zonder AMGB, voer met AMGB of drinkwater met Exenta kruidentinctuur verstrekt kregen

Figuur 2 Groei (g/dag) van biggen die voer zonder AMGB, voer met AMGB of drinkwater met Exenta kruidentinctuur verstrekt kregen

Figuur 3 Voederconversie van biggen die voer zonder AMGB, voer met AMGB of drinkwater met Exenta kruidentinctuur verstrekt kregen

Figuur 4 Voerkosten per afgeleverde big van biggen die voer zonder AMGB, voer met AMGB of drinkwater met Exenta kruidentinctuur verstrekt kregen (voerkosten inclusief kosten kruidentinctuur)

Proefopzet

Het onderzoek is uitgevoerd met in totaal 540 gespeende biggen (18 herhalingen per proefgroep). De behandelingen waren:

1. *Zonder amgb*: de biggen kregen voer verstrekt dat geen amgb's bevatte;
2. *Met amgb*: de biggen kregen voer verstrekt dat 40 ppm Avilamycine (een amgb) bevatte;
3. Exenta kruidentinctuur in het drinkwater in combinatie met voer zonder amgb; de gespeende biggen kregen gedurende de gehele proefperiode voer verstrekt dat geen amgb bevatte en een dagelijkse dosis van 0,4 ml Exenta kruidentinctuur in het drinkwater. De kruidentinctuur is verstrekt via een extra waterleidingcircuit. De Exenta kruidentinctuur is een factor 10 verdund met water tot een hoeveelheid van 160 ml. Met behulp van pompjes is vervolgens over een periode van 6,5 uur (tussen 8:00 en 14:30) elke minuut 0,4 cc kruidenmengsel op het watercircuit gepompt.

De biggen zijn vanaf spenen 34 dagen gevolgd. Van dag 1 tot 15 na opleg kregen de biggen een speenvoer verstrekt en daarna een opfokvoer. Zowel voer als drinkwater waren onbeperkt beschikbaar. De biggen hadden een gemiddeld speengewicht van 7,8 kg. Borgen en zeugen zijn gemengd opgelegd met tien dieren per hok.